

EL POBLE CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII. NÚM. 4184 - BARCELONA, DISSABTE 30 DE SETEMBRE DE 1916 - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST. 16, TELEFON 2298

ACADEMIA BAIXAS

**ESTUDIANTS D'ARQUITECTURA,
ENGINEER I BELLES ARTS!!**
ENSENYANÇA DE DIBUIX D'INGRÉS
de tota classe de dibuix i pintura per a
ARTS I OFICIS
Obert de dia i de nit.—Classes per a senyoretas
en lloc i escala independents.

Carrer del Pi, n.º 1, pis primer

Dipòsit de fornitures per a Rellogeria
Ferramentes de precisió i Relloges
FABRICA DE JOIERIA I PLATERIA
ENRIC CORTADA
Templarics, núm. 5, pral.

A l'obrir-se les Corts

Al reanudar-se les sessions de Corts, ocupen un lloc preferent de l'atenció pública els projectes econòmics que a elles ha de sotmetre el ministre d'Hisenda i l'actitud que respecte dels mateixos adoptin els regionalistes.

El caràcter d'aquests projectes i la situació en que's colliquin els indicats elements regionalistes encloven una interessant significació i transcendència per a la política catalana.

Perquè és possible que una bona orientació dintre de l'Estat espanyol en qüestions econòmiques, atenués l'exacerbació protestària que ha acentuat en alguns llocs, com ara Catalunya, els desitjos a fer-se reconèixer llur personalitat nacional.

I no deixa de tenir la seva importància, per altra banda, que'l catalanisme representatiu de les nostres classes capitalistes, i que segons l'interès d'aquestes ha anat actuant sempre, es quedi en l'actualitat sense l'autorització de l'Estat d'opinió que li donà vida política.

Ja hem dit altres vegades que'l deure primordial d'aquests elements, adhoc per a llur propi interès, està en mantenir-se en la situació nacionalista que'ls correspon, però, pot ésser que caiguin en la insensatesa de creure que una bona relació oficiosa amb el Govern els pot ésser més beneficiosa, i deixin als regionalistes

sense aquesta tonalitat que fins ara els ha distingit.

En aquest cas retornarien en la nostra terra els vells partits monàrquics i junyits a la política madrilenya, que en altres temps havien deixat sense ànima ni energia a l'opinió pública i es provocaria, per contra-cop, una tonalitat popular i democràtica dominant en el catalanisme contra les oligarquies imperants.

Per aquí s'arribaria a un nou plantejament del nostre problema, dintre d'aquells termes de compensació entre l'autonomia de les nacionalitats naturals i les aspiracions liberals i progressives de les democràcies.

Es podria produir aquesta nova etapa del nostre plet, perquè és de creure que dintre d'ella les reformes econòmiques que s'anuncien quedarien sense ni una engruna de l'eficàcia de justícia social que se'ls hi atribueix, ja que'l propòsit principal que aleshores tindrien els governants, fóra més aviat el de complaure a la burgesia ben avinguda amb el poder central que no pas de satisfer les aspiracions del poble que protestaria del règim i del sistema.

Però, aleshores no podria ésser la Lliga l'element representatiu del catalanisme, i per tant hi ha també un interès de la seva part en legar que's mantingui aquesta adhesió de la burgesia al nostre moviment nacionalista.

Així és el darrer esforç que fem per a decidir al rei a demostrar que és verament el rei dels Helens, i a complir tot quan li imposa el deure de protegir els seus súbdits. El dia que ell se decideixi a obrir així, nosaltres serem feliços d'aixoplugar-nos davant de la seva bandera com a ciutadans lleials.

L'almirall en cap de la flota, el nom del qual és estimat per tots els grecs del món, s'ha ajuntat, amb mi, en la tasca difícil que ens emprenem.

Junt amb En Venizelos sortiren cap a Creta tots els membres, exceptuant En Ractivan ex-ministre de Justícia, que formaren gabinet amb ell. El general Danglis, se n'ha anat d'Atenas, junt amb l'ex-governador general de

Macedonia, senyor Leutoulis, molts oficials de l'armada i de l'exèrcit, així com també els ex-ministres de marina i interior senyors Miaoulis i Repoulis.

Seguidament el moviment intervencionista augmentà. El general Mosthiopoulos, cap del Quarter General, ha demitit del seu càrrec per adherir-se al moviment revolucionari nacionalista.

Tota Grècia està sotsmuguda.

Els ministerials no amaguen el descontent que'ls hi ha produït l'actitud d'En Venizelos i el desenrotlló que pren l'acció intervencionista. Sembla que'ls ministres actuals se decidiran, en breu, a proposar al rei la declaració de guerra a la Bulgària. No tenen cap més solució.

Permeteu-me que us digui que ell us engega i que vos coneeixu malament la generosa perdua de la França, si creieu que pot acceptar una economia de mil·lions i fins de sang amb condicions així humiliants. (Forts aplaudiments).

Vos teniu sentiments humanitaris. El vostre cor sagna de veure sagnar el vostre país. Vos voleu que la seva població no minvi. Vos us preocupeu del treball nacional. Doncs aquina pau farien per aquest país? Vos, doncs, no coneeixeu pas l'Alemanya? (Aplaudiments).

Si, en les condicions en que ens trobem, si, abans que hagin sigut complides les gestes necessàries, la pau venia, aquesta fora la pau de l'Alemanya, aquesta fora una pau de guerra. Així seria, les generacions del esdevenidor constantment manades. L'orgull de l'Alemanya les posaria en el cas de reconèixer el mal cop que ella, avui, no n'ha sortit com esperava. (Aplaudiments).

Vos parieu de la ma-d'obra perduda. Durant quaranta anys aquest admirable pal·la treballat amb una llaga al costat, dins de condicions de feblesa moral. Quan ell hagi pèllet després dels cops, portant els seus a lluitar per nobles idees, la corona de prestigi i de glòria que ell durà sobre el front després de la pau, convertirà la seva ma-d'obra molt més eficaç. En l'energia moral del país centuplicat per la victòria per a la més sagrada de les causes, vos no hi trobeu compensacions superiors?

Per l'interès de vostre ideal, senyor Brizon; si vos voleu que la pau regni damunt del món; si vos voleu que les idees de llibertat i de justícia hi prosperin, desitgeu la victòria del vostre país. Desitgeu-la ardentment. No mireu de fer-hi creure que la pau pot naixer avui. Aquesta pau seria humiliant i deshonorable. No hi ha pas un francès que la pugui desitjar. (Aplaudiments repetits i perllongats. Quasi tota la Cambra se posà dreta i tributà una llarga ovació al president del Concili).

PARLOTEIGS DE PARIS

(Escrit expressament per a EL POBLE CATALA)

La força directiva de llur diplomàcia l'han per fi rebuda els aliats d'un home que té la clara visió dels problemes internacionals i l'enginy necessari per a resoldre'ls: parlo d'En Briand. Poc són els polítics que posseeixen un coneixement tant subtil de la naturalesa com ell; i més pocs encara els qui, com ell, saben treure partit del proïsme i dirigir-lo en tant dolça manera, que no falta qui ha mo-tejat a En Briand de sirena de la persuasíó. Bò és, doncs, que el president del Concili posi ara tot el seu talent d'home d'Estat al servei dels més alts interessos de França i dels aliats, no sense elevació d'esperit ni sense noblesa; el que havia vorejat les coves revolucionàries i fet sentir, amb serpejant gràcia, el seu verb insinuador d'actes de deslliurament terrible en elles. Gairebé tots els dies, cap a les cinc de la tarda, ara fa uns dotze anys, ens trobàvem amb ell en el cafè Zummer, al bulevard Montmartre, que allí formava ell una penya amb uns intims i desplegava allí tot el tresor del seu fèrtil enginy. Després, quan la glòria parlamentària l'havia ja dut al govern, el veíem en l'hora del cap vespre sortir sovint del Teatre Francès, ja més elegantment vestit, i més pulcre, amb el coll embolicat amb un mocador de seda blanca, sempre, però, amb el seu fort mostaxo de «gendarme», en forma de S groixuda. En el Teatre Francès hi havia una deliciosa fada que atreia, no solament al públic, sinó a l'eminent ministre; l'atreia, li somreia i el feia rei del seu cor; car En Briand, sapiguem-ho, és a París un dels festejadors que més saben encisar amb sa fina i endolcorada parla, i amb els seus acudits a les belles dames; fins ha regnat, últimament i tot, com un veritable magnat en certs salons de l'aristocràcia parisenca. El que és la fortuna quan amb el mèrit s'al·la en que com En Briand sobtadament complir proeses de pescador de canya, en son iatch.

Si aital és lo que'n podríem dir d'home anecdòtic, En Briand, en el Govern, ha prèp proporcions de gran home d'Estat. L'expedició a Salònica es deu, sobre tot, a la seva insistència, a la seva perseverança, al seu cop de ull. És l'home de Salònica i és l'home, ademés, que ha realitzat lo que cap diplomàtic: l'unitat d'aspiracions entre vuit països contra un enemic comú. Embaixadors i ministres de la Gran Bretanya han tingut d'inclinarse davant la llarga vista de la seva intel·ligència. Ell, doncs, amb el finissim teixir i el desteixir de la seva tasca diplomàtica, ha permès que fos posada en pràctica la fórmula de l'unitat de acció en l'unitat de front que ha de dur les armes dels aliats a la victòria, tant que forta temença en tenen. En llur fort íntim, els imperis germànics d'engà d'algun temps.

La declaració que En Briand feu el dia 14 d'aquest mes a la Cambra i al Senat sobre la situació general és molt important. Fou serena, severa i eloquent tot alhora d'esperit, però senzill de forma. La noble evolució de l'Itàlia declarant, per fi, la guerra a l'Alemanya, després de sofrir l'injúria dels seus soldats, que batallaven contra ella al costat dels austríacs, ell la senyalà de mà mestre i la salutà tot alhora amb paraules de les més serietides. Itàlia estava a la joia financer dels alemanys com una captiva emperadurada, i no sabia ni p. dia ni p. nit massa perjudici als seus creixents interessos econòmics, tan vinculats ara abans ara amb l'expansió del capitalisme de Berlín; però l'Entente li ha vingut en ajuda i n'hi ha promès encara més per a l'av-nir, que això la tranquil·lisa.

En Briand també es lloà de l'ingrés de la Rumania al costat dels aliats, car la Rumania posa així de manifest les seves afinitats de raça i d'educació amb els grans pobles que no fan del tre-

ball un instrument de domini i de esclavització de les altres terres com els alemanys, sinó que del dret, de la llibertat i de la justícia serveix el culte. I Rumania, tot i contribuint a reduir els imperis de presa a la defensiva, vé a deslliurar la Transilvania, mentre, com En Briand anunciava en el seu discurs, els exèrcits de Salònica comencen a complir la missió que'ls ha sigut confiada sota el comandament de aixeiix hardit i tan científic general Sarrai, que és un cor generós, dut per un temperament propici a les grans gestes i un cervell obert a les idees noves. I En Briand, amb grega senzilla, posà de lleure la gloriosa host serbia, que combat amb tant d'heroisme per a la deslliuranc de la seva patria invadida. I per als nobles anglesos, els valents russos i els estoics belgues tingue En Briand les paraules d'elogi i d'afecte que calien. El President del Concili ens digué també que els Govern dels aliats havien pres mesures de precaució contra l'espionatge a Grècia, on sols el rei Constantí, qui sembla haver tractat secretament amb els germànics, oren en la victòria de aquests pel vinent diumenge; car els aliats estan en el deure de veïllar per la seguretat de l'exèrcit de Salònica, on foren apelats per a contribuir a la defensa de la Serbie, aliada de Grècia.

Després de subratllar, però sense retòrica hiperbòlica, l'ascendent progressiu dels aliats damunt l'enemic en tots els teatres d'operacions, En Briand —qui sab ésser franc quan vol i que sab indignar-se quan convé— ens fa veure que el Govern francès té tots els elements de prova respecte al tracte infligit a les poblacions dels territoris invadits que han sigut d'aportades en massa. I, abans de finir el discurs amb paraules de gran elevació patriòtica i de serena ponderació mental, En Briand aconsella a tothom d'aquí l'esforç en pro de l'intensificació de l'activitat destructura de l'enemic: «Per m'is confiat que estem en el desenllaç cert de la guerra, no hem de deixar-nos dur massa cap a l'optimisme.» Heu-vos, doncs, a un home polític qui tracta en un moment històric de no enganyar al poble, sia amb el fi que es vulga, fent-li sentir que l'enemic és encara poderós i que la lluita, per atanyer la victòria, serà dura encara i llarga. El fet mereixia ésser remarcat.

I, no sia sinó per l'ideal significança, convé ara llegir la fuetjant rèplica d'En Briand, brau lluitador parlamentari, al diputat socialista Brizon, en la sessió de la Cambra d'avui mateix.

J. PEREZ JORBA

Paris, 19-IX-1916

N. de la R. La rèplica aludida pel nostre col·laborador és la següent:

«Estengueu la mirada damunt el vostre país, senyor Brizon!

Ell no és pas ideal de bon grat en aquesta guerra que esclatà després de quaranta anys de pau, que hem mantingut en situacions de les més difícils i de les més doloroses. I un dia aquest país és violentment atacat.

«Estengueu la mirada damunt el vostre país! El representa alguna cosa en el món, des del punt de vista de la propagació de les idees que han contribuït més a fer evolucionar. Més, aquest país, el centre irradiant de les idees més generoses que són proclamades per l'humanitat se troba engrapat per la gorga. I per a atanyer-lo s'està passant per damunt el cos mutilat i sangnant d'un poble petit, al qual se li havia garantit la neutralitat. (Forts aplaudiments).

I ara que, durant dos anys, el vostre país, que té l'honor d'ésser el campió del dret—atura a l'invasor i defensa tota l'humanitat; quan la seva sang generosa s'ha vessat a riuades, ara veniu i us diu: «Negociem la pau!» Quin insult i quin ultratge a la memòria dels seus morts. (Ovació).

«Com pot ésser això, senyor Brizon? El vostre país té invadits deu dels seus departaments. Paurosos excessos han sigut comesos contra la població. S'han apoderat dels vells, de les dones i de les criatures, els quals estan suportant els tractaments més durs. Aquests malhaurats suporten amb coratge tots els sacrificis, perquè esperen de vosaltres la llur lliberació. I és en aquests moments que vos veniu a dir: «Negociem l'aneu a demanar la pau!» (Aplaudiments).

«Io no us faré pas l'injúria, senyor Brizon, de creure que vostre ideal sia sincer.

La Política

Fels aliats

Al Centre Republicà Federal del carrer de Mercaders tingué lloc el dijous a la nit la reunió convocada pel Comitè pro-aliats. Hi assistiren representants de organismes aladòfils de caràcter progressiu.

S'aprobà el redactat d'una comunicació que serà adreçada a les entitats i periòdics que simpatitzin amb els aliats, a fi de que sapiguin a que atendre's respecte el sentit que aqueix Comitè vol imprimir a la campanya que es proposa emprendre, i puguin, al mateix temps, formar com a coorganitzadors d'un magne acte de caràcter popular.

Va constituir-se la taula que ha de actuar en lo successiu, seguint nomenat: president, el senyor Brosa; vis-president, el senyor Bula; tresorer, el senyor Bastida; secretaris, els senyors Bou i Serra i Bartra; comptador, el senyor Pla i Estus; i vocals els senyors Ferraz, Lostiu, Jimenez, Bertran, Bertran, Ballestrà, Steglars, Mallafré, Pallarès i Tomàs.

La reunió es perllonga fins a primeres hores de la matinada, aixecant-se després de resoldre alguns assumptes de detall.

Els catalanistes

Passen de 300 les inscripcions per al nou Centre Nacionalista que ha de defensar les doctrines de la «Unió Catalanista».

El Concili permanent de la «Unió» es reunirà el mes pròxim.

Els successos de Salt

Per a assistir a l'enterrament del jove i conegut republicà radical En Miquel Morales qui ha mort en l'hospital de Girona a conseqüència de la ferida que va rebre durant els successos electorals de Salt, ha marxat a aquella capital el regidor senyor Mesa qui representa a la minoria radical del nostre Ajuntament, el president de la Fraternitat de la Casa del Poble senyor Benítez i algunes comissions de entitats afiliades al mateix partit.

El diputat a Corts senyor Giner de los Rios marxà precipitadament a Madrid cridat telegràficament pel senyor Lleroux per a prendre part en el debat que s'ha plantejat en el Congrés sobre els successos de Salt i Girona.

Vetllada necrològica

A la vetllada necrològica que la Joventut Republicana del districte setè dedica a don Nicolau Salmerón, faràn ús de la paraula els senyors Compans, Forcada, Isern, Layret, Brosa i el diputat a Corts senyor Domingo.

Varios

La comissió d'Acció política del Circol Lliberal Democràtic Autonomista del districte segon, senyors Domènech, Biblioni, Boix, Royo i Tiago, han visitat al cap del partit senyor Roig i Bergada, el qual sortí ahir nit, cap a Madrid.

El pròxim mes d'octubre es celebrarà el Concili ordinari de representants de la Unió Catalanista.

La Joventut Republicana de Tortosa ha sol·licitat de personalitats polítiques que prenguin part en el curs de conferències que inaugurarà darrerament don Marcell Domingo.

Ha estat denunciada «La Lucha» al jutjat militar.

Anants i vinents

En l'expres d'anit marxaren a Madrid el moro influent El Mokri i el diputat electe per Girona senyor Fernández del Pozo.

Societat d'Estudis Econòmics

COMUNICATS

De la prestigiosa entitat quin nom encapçala aquestes ratlles, hem rebut els següents comunicats:

«Senyor Director de EL POBLE CATALA

Ciutat, 28 de setembre

Distingit senyor nostre: Molt li estimariem els servir insertar en el període de la seva encertada direcció, l'adjunta carta que dirigim a «La Veu de Catalunya» desmentint el sol publicat a l'edició d'aquest matí relatiu a la sessió inaugural de nostra societat.

«Aventant l'acte d'inauguració del testimoni del major aplec.—Josep Guàrdia Pèrez, Secretari.»

«Barcelona, 28 de setembre de 1916

Senyor Director de «La Veu de Catalunya»

Ciutat

Molt senyor meu: Hem llegit, amb sorpresa, el solt que'l diari de la seva direcció inserta a la primera pàgina del número 6.254, corresponent a la data d'avui, en el qual s'afirma que no'ls celebrà l'acte d'inauguració del curs 1916-17 i que no'ls va llegir el discurs inaugural del nostre estimat President, don Aureli Rius.

Devem desmentir en alsosent als afirmacions, car l'acte tingué lloc el dia 26, a la tarda, al Foment del Treball Nacional, previes les corresponents invitacions i convocatòries, assistint-hi bon nombre de socis, que, amb llurs aplaudiments mostraren la seva conformitat amb la seva Memòria, amb el discurs esme-sat i amb les paraules del senyor Rius, qui presidí l'acte.

Respecte a les apreciacions sobre l'as del

LA REVOLUCIÓ A GRECIA VENIZELLOS

Abans d'embarcar-se cap a Creta, En Venizelos, ha fet les declaracions següents, publicades per la premsa anglesa del dia 27 del qual som i que oferim sa traducció als no-tres llegidors:

«Aquest vespre mateix surto cap a les illes a posar-me'al davant el moviment, esclatat ja en varies d'elles, a favor d'una intervenció dels meus companys contra la Bulgària invasora, que ha penetrat a la Macedonia grega, maltractant els habitants, fent presoners i, en molts casos, arribant a assassinar a compatriotes nostres que estan al seu poder, sense la protecció de l'exèrcit grec.

«Totom sab que la meua política, temps ha que va de cara a l'intervenció de Grècia al costat de les potències de l'Entente. Io, com a cap-davanter del partit lliberal, he mantinguda l'opinió de que els interessos i el destí de la Grècia, dependent de ses amistats tradicionals amb les potències aliades. Al febrer de 1915, vareig haver de demitir, perquè la meua política d'intervenció no va ésser sancionada. Vareig tornar al poder a l'agost de 1915, u conseqüència de les eleccions de juny, per les quals, el poble, aprobà la meua política. Mes, per segona vegada vareig haver de donar la meua dimissió, perquè el rei no va observar les obligacions del tractat amb Serbia.

«No-gens-meny; encara que cap tractat haves existit mai, era evident que, des del moment que la Bulgària s'era unida amb les potències contrals contra l'Entente, devonia absolutament necessari, que que sols fos per a salvaguardar els interessos de nostre país, de que la Grècia entrés immediatament en els rangs de l'Entente. Més tard, la Romania va decidir de

intervindre-hi, i de llavors ençà m'ha semblat del tot impossible no ajuntar-nos amb ella, contra l'enemic comú. Res s'ha fet.

«Després de la pèrdua del fort de Rupel, la traïció de Cavalla, lo de Drama i Seres i del troc més gran de la Macedonia grega, ha vi gut una tal crisi en l'existència del meu pobre país, que jo no puc romandre sord als crits dels meus compatriotes s'que criden a llur socor, i em demanen que'ls salvi de l'extermini dels búlgars. «Io no puc esperar. He acabat tots els mitjans per a veure de decidir al governament grec a agafar les armes per a la defensa del país; he ofert sostenir, se-se cap condició, tots els ministres grecs, si aquests adoptaven una política d'intervenció, la única compatible amb els interessos de la nació grega. Ara, de poc, he enviat al rei un missatge, demanant-li que no esperi més temps per a corre en socor del país; jo li he ofert retirar-me de la vida pública, si la meua retirada li havia de fer més gustós el compliment de son deure envers el poble. Tot ha estat enebades.

«Estic, do'cs, obligat a respondre a la crida dels meus compatriotes, a la crida d'aquests que estan opresos pel nostre enemic tradicional. Tinc d'anar-me'n amb ells i conduir-los a la lliberació del seu país oprimat.

«H: reflexionat bé. Estic segur de que, malgrat ses promences, el ministeri actual que dirigeix la Grècia, no té pas l'intenció d'armar el país i esclafar l'invasor.

«No us cregueu pas que'm colliqui a la testa d'una revolució en el sentit ordinari de la paraula. Aquest moviment que avui comença, no va pas dirigit contra el rei, ni tampoc contra la dinastia.

«El moviment és organitzat per aquells que no saben estar braços ple-gats, i deixar el nostre país per boti de l'invasor búlgar.

Idioma castellà, hem de manifestar que és tradicional i públic que els nostres actes inaugurals se facin precisament en castellà. I en quant a la tendència anti-catalana, que tant gratuïtament ens atribueix, està en absolut desmentida amb el nostre considerable de treballs publicat per nostra Societat. Comprimem, no obstant, que s'ha produït la protesta del seu diari, els fets a què s'ha referit el senyor Ras, de desnacionalització del patrimoni català realitzats per alguns defensors de l'autonomia, però no deixem d'esser certíssims i lamentables.

Tot Espanya podrà llegir dita conferència i l'opinió ja s'entén.

Ademés hem de manifestar que no hem rebut la carta que vostè publica, la qual, en tot cas, contradiu l'afirmació relativa a la no celebració de l'acte.

De vostè, amb la major consideració.

«Societat d'Estudis Econòmics»

El Secretari

Josep Cuenca Pons

Quinta de Salut «La Alianza»

Festa anyal

Amb l'objecte d'evitar confusions, sempre lamentables, els organitzadors de la festa de La Quinta de Salut «La Alianza» ens preguen fem públic que els senyors que poseixen tickets per a assistir als actes que tindràn lloc demà, deuen fixar-se en les instruccions impreses al marge dels referits tickets.

A les deu del matí donarà principi el miting, al Teatre Espanyol; i als seixanta minuts d'acabat aquell, començarà el banquet, al nou edifici de La Quinta.

El medi més còmode i ràpid per a dirigir-se al citat edifici, és utilitzar el tramvia d'Horta, que surt de la Plaça d'Urquidiana descendint davant del temple de la Sagrada Família.

Per a trobar el corresponent puesto, deuran fixar-se els comensals en els cartells, indicadors de les numeracions, que hi haurà en les taules i buscar la tarjeta de color i nombres iguals als del ticket, que abans de finalitzar el banquet, serà recollit pels cambrers.

Els organitzadors de la festa han acordat que a l'acabament del banquet no parlin més oradors que els prèviament designats, quins noms s'expressaran en les tarjetes del «menú».

El Municipi

S'ha efectuat l'inauguració del nou Quartet de Bombers que s'ha construït a la Plaça de Lesseps en substitució del situat al carrer de Ramón i Cajal.

A dit acte assistiren l'alcalde accidental senyor Durán i Ventosa, els regidors senyors Callén i Ribalta i el vocal de la comissió d'Aixampt i senyor Prim, inspectors del Cos de Bombers, el sub-quefe i els funcionaris inspectors del personal i material del mateix senyors Elera, Audet i Calloja i l'ex-regidor senyor Matons.

En el despatx de l'Alcalde s'ha firmat una escriptura d'adquisició d'una finca de terra d'hort situat al Prat de Llobregat, propietat de viuda Santoyo què se destina a viure. S'ha satisfet la quantitat de 63.759'25 pessetes. Autoritzà l'escriptura el notari don Alfons Sardà.

Ha visitat a l'alcalde accidental, el Rector d'aquesta Universitat doctor Carrulla.

En el despatx de l'Alcalde s'ha firmat l'escriptura adjudicant el concurs de subministres de carros, cavallets i conductors per als serveis de la brigada de Contentiris per 5 anys, a favor de don Raimond Torres, per la quantitat anyal de 28.029'25 pessetes. Fou autoritzada pel notari don Alfons Grande.

Centres i Societats

Votllades teatrals

El Casal Republicà Federalista celebrarà avui, dissabte, a la nit una funció extraordinària en honor del soci d'aquell Casal, En Santiago Peralta, representant-se pel quadre dramàtic de aquella entitat, el drama en tres actes i en vers «La Paz del Hogar», finalitzant la funció amb un ball de rams.

Els empleats i dependents de la casa Bertrán Germans, han organitzat en el Centre Provincial de Lleida, per a avui, dissabte, una vetllada teatral en honor de dits senyors, posant-se en escena la coneguda obra d'En Zorrilla «El Zapatero y el Rey».

La funció començarà a dos quarts de deu en punt.

El treball

CONVOCATORIES
Els constructors de carruatges i ferxadors de Barcelona i son radi, celebraren reunió extraordinària aquest vespre, a les nou, per a veure de la manera de poder formar una Federació regional.

Al Centre «La Violeta Graciense» de Gràcia, 2 i 4—La Societat de contramestres i ajudants del Art fabril «El Radium» hi celebrarà, avui, reunió general extraordinària a dos quarts de deu de la vetlla.

LES LLUITES DEL TREBALL

La vaga de paletes i manobres de Vilanova i Geltrú, per ara segueix igualment sense què s' vegi aparèixer una solució.

També continua en el mateix es-

tat la vaga dels banyadors de can Llorenç Cases.

Els de l'Art d'Imprimir han convocat una reunió per a presentar una proposició demanant a l'empresa de Solidaridad Obrera que des del diàlls, dia 2, es paguin els paquets a quatre rals i mig.

UNA FORADA

Demà a la tarda, els obrers fabrils celebraran una forada a la «Font d'En Fargas».

El governador ha conceut permís amb la conllició de que no hi hagi discursos.

CONFERENCIA

Al Sindicat de Lamparers, L'utotners i Llauradors el propagandista Jordi Gallart, hi donarà aquesta nit, a les nou, una conferencia sobre «Les lluites obreres i la qüestió social».

CANVI DE LOCAL

Se posa en coneixement dels socis de L'Alaça de Cambrers i del públic en general, que des del primer del vinent octubre el local social de dita entitat, serà traslladat al carrer del Cardenal Casan, números 15 i 17, principal.

Govern civil

EL SENYOR SUAREZ INCLAN, A BARCELONA

En l'express retornar a hie de San Sebastián i Madrid, el governador civil d'aquesta província, senyor Suárez Inclán, el qual ha avengeat son viatge de tornada a Barcelona a causa de l'actual conflicte ferroviari.

Al baixador del carrer d'Aragó fou rebut el senyor Suárez Inclán pel governador civil interí senyor Die i Mas, son secretari particular senyor Oliva, l'inspector de seguretat senyor Riquelme, el tinent coronel de la guardia civil senyor Abril i l'oficial del Govern civil senyor Azcárraga.

En el trajecte del Baixador a l'estació de França, el senyor Suárez Inclán conferencià amb el senyor Die i Mas i varis enginyers de la Companyia del Nord respecte del conflicte abans citat.

A l'estació rebieren al senyor Suárez Inclán els alts funcionaris del Govern civil.

Un cop en el Govern civil el senyor Suárez Inclán se posseïonà del carrer, cessant, en conseqüència, el senyor Die i Mas en el manament interí de la «provincia».

A les deu sortí el governador a donar un passeig a peu per les Rambles i carrer de Ferrán, acompanyat dels senyors Die i Mas i Riquelme.

VISITES

Visitaren al governador: el rector de la Universitat, doctor Carrulla; l'alcalde Granollers, senyor Torras; i els senyors Bernades, González Vilari i Boet.

Conflicte ferroviari

La vaga de «braços plegats» que des del diàlls darrer sostenen els obrers dels tallers i dipòsit de màquines de Sant Andreu, ha sofert variacions en sentit desfavorable per la pronta solució de la mateixa.

A primera hora del matí d'ahir fou posat a l'entrada de l'estació del Nord i a la de Sant Andreu, de la mateixa Companyia, el següent avís:

«Avisó al personal.—Vista la actitud observada en los pasados días por el personal de talleres, depósito y almacén auxiliar de San Andrés, no haciendo trabajo de ninguna clase, aunque asistiendo a sus puestos en las horas dedicadas al efecto y desoyendo las indicaciones que se les han dirigido por el señor Ingeniero jefe de la segunda división de la inspección técnica y administrativa de ferrocarriles, en nombre del excelentísimo señor ministro de Fomento, respecto a que formularan sus pretensiones y las someteran a resolución de dicho señor, así como las exhortaciones que les han dirigido los representantes de la Compañía tratando de hacer ver lo ilegal de su conducta, se hace saber que por orden superior quedan cerrados dichos talleres a partir de mañana día 29 del actual.

Los jornales devengados y destajos liquidados serán satisfechos en el edificio de la estación de San Andrés el día 30 del corriente, a las ocho.

Los destajos pendientes se abonarán en la fecha y forma de costumbre.

San Andrés 28 de septiembre de 1916.—El ingeniero de talleres.

També fou posat un altre avís expressant que quedava suspesa fins a nou avís l'admissió de mercaderies de petita velocitat.

Com a conseqüència del primer avís, no sortí cap a Sant Andreu el tren d'obres de les 5'45 del matí. Alguns obrers dels qui acudiren per a pendre el dit tren s'estacionaren als andans, i hagueren d'esser invitats pels agents de policia perquè es retirassin.

L'autoritat ha pres mides de precaució, disposant que forces de la guardia civil i de policia custodint les estacions de Barcelona i Sant Andreu.

El personal afecte als altres serveis continuà en els seus llocs.

Per a efectuar les petites reparacions que diàriament s'han de fer a les màquines, han arribat d'altres tallers de la Companyia obrers que es dediquen a efectuar aquests treballs al dipòsit de Sant Andreu.

A l'estació hi havia alguns soldats d'artilleria disposats a aquells treballs

urgents que fossin precisos per a la marxa regular dels trens.

El matí arribà l'enginyer de la Companyia don Manuel Ballesteros.

L'enginyer cap de la segona divisió de ferrocarrils senyor Montagut, estigué a l'estació conferencià amb els enginyers de la Companyia.

Com saber: nostres llegidors, en l'express del matí vingut de Madrid el governador senyor Suárez Inclán.

Poc després d'arribar, parlant de la vaga ferroviària manifestà que abans que tot s'havia de resoldre la qüestió legal. La llei es terminant: els ferroviaris han d'avisar la vaga amb vuit dies d'anticipació. No ho han fet així i no és possible consentir ni tolerar aquestes transgressions de la llei. En la vaga passada el governador demostrà molta benevolència; però aquesta benevolència que està disposat—digué— a continuar demostrar, no ha d'arribar mai a permetre el desprec de la llei. Un servei públic, com és el de ferrocarrils, no ha de quedar a disposició de qualsevol mal·content.

Per tant—digué—s'exigirà responsabilitat sense contemplacions de cap mena a quants voluntariament s'hagin posat fora de la llei, siguin pocs, siguin molts.

A la Companyia—i al públic—li interressa que no manqui material, tant de màquines com de vagons. Les màquines necessiten repassos i adobs freqüents; si els tallers no funcionen, les reparacions no es poden fer, i, per tant, faltaria material. La vaga dels tallers, doncs, va encaminada a paralitzar la circulació ferroviària; per això és que els obrers, tant dels tallers com del dipòsit, que preparen les màquines, carreguen el carbó, etc., estan compresos en els articles 5 i 7 de la llei de vagues.

Afegí que per a entendre en tot lo referent a aquesta qüestió ha estat nomenat jutge especial el senyor Cruces, del qual ne feu grans elogis. Ignora el senyor Suárez Inclán si el jutge citat ha fet cap diligència determinada.

Poc després d'haver arribat, el senyor Suárez Inclán, acompanyat dels senyors Die i Riquelme, anà a l'estació central i a la de Sant Andreu, per inspeccionar els serveis de vigilància. Allí conferencià amb l'inspector principal d'expedició don José García. Abans, el parador del carrer d'Aragó, havia parlat amb els enginyers dels tallers.

Aquests estan tancats, havent-n'hi, no obstant, alguns (militars i paisants) que treballen a les reparacions més urgents a fi de què no manquin màquines.

Els ferroviaris declarats en «plante» celebraren un miting a les set de la tarda. Presidí el company Donat 4, a més d'ell, parlaren els obrers Morros i Bernabeu.

Manifestaren que mentre no s'ells despatxis es consideraran agents de la Companyia, obeint, per tant, què què aquesta els maní.

Aconsellaren que s'anés avui al cobro per ésser dia senyalat per al mateix. I si tota la sirena i els tallers se us obren—acabaren dient—la sabeu to que cal fer.

NOTICIES

El digne regidor nacionalista republicà i tinent d'alcalde accidental del districte VI, nostre estimadíssim amic En Pere Balanà, ha tingut l'atenció de enviar-nos 10 bons triplicats de pa, carn i arroc, dels emesos per l'Ajuntament amb motiu de les festes de la Mercè, que hem repartit entre famílies necessitades.

El Col·legi de farmacèutics de Barcelona celebrarà sessió ordinària avui dissabte, dia 30, a les quatre en punt de la tarda.

AVUI DISSABTE, DIA 30
INAUGURACIÓ DELS NOUS LOCALS
La Rosa de Oro
Joieria : Plateria : Relotgeria :
de MIRÓ I SALVADÓ
Ferrán, 20, i Rauric, 7

L'Aplec Escolar de la Societat de Ciències Naturals de Barcelona «Club Muntanyenc» ha organitzat per a demà diumenge, primer d'octubre, una excursió a Terrassa i Sant Llorenç de Munt, sortint-se a les 6-20 per l'estació del Nord, retornant a les 19-30.

Gastos de tren: 2'40 pessetes.
Cal portar-se provisions per a tot el dia.

EL 888 MOBLES. Conell de Cent. 254 entre Aribau i Universitat

La Societat Unió de Patrons Fusters, juntament amb altres entitats patronals, donarà demà diumenge un miting d'afirmació i reivindicació patronal en son casal social. Aribau, 35 cafè, a les onze del matí, a on es pregarà l'assistència de tots els patrons afectes al ram de la construcció.

—BRIOS—BERRETS—Arcs, 3

La reunió dels propietaris dels carrers Diagonal, Minerva, Séneca, Doctor Ribal, Neptuno, Bosch, Lluís Antón, Granada, Riera de Cassolas, Milton, Plaça de la Libertat, Sant Benito, Maríani Cubi, Les Borjes, Mercat, Laforja i Zaragoza (Gràcia) afe-

tats per la projectada perllongació de la Rambla de Catalunya i que tindrà lloc avui dissabte a dos quarts de cinc de la tarda en la Cambra Oficial de la Propietat Urbana (Riera de Sant Joan 37), ha desentat gran interès per la importància i el número de les propietats cridades a desaparèixer si les línies projectades en el plànol d'enllaçaments són definitivament aprovades per l'Ajuntament.

Per això la comissió organitzadora d'aquesta reunió, prega a tots els propietaris que assisteixin personalment i si això no fos possible que enviïn un representant autoritzat.

Els successos

UNA NENA ASSASINADA.—En una casa de camp del poble de Tiana, coneguda per ecan Mixonja, ha ocorregut un fet terrible que ha commogut fonamental al veïnat que es troba posseït de la major indignació.

La víctima es una hermosa nena de deu anys que es deia Herminia Palomera, la qual, després d'esser violentament atropellada, fou escanyada i tirada després a un gran safreig, on va permanecer el cadavre fins que fou extraigut per el jutjat municipal d'aquella població.

Fins el present es desconeix qui o quins poden ser els autors de tan monstruós fet, encare que ha sigut detingut un subjecte tuberculos que s'havia estat en un tancat proper al lloc del succe.

Han començat les diligències judicials, desfilant davant el jutjat d'instrucció, consitu en Tiana, gran nombre de testimonis i els mages d'aquella villa, senyors Puigdemora i Parellada i el forense de Mataró, doctor Cruzate.

NO ES IGUAL PAGAR QUE PAGAR.—Un electricista deia a pter, a un moped de café que viu al carrer d'En Robador. Aquesta matinalada s'han trobat casualment, i el moped li ha recordat el deute, i l'electricista li ha pagat mes de dues hores de restals de les quals el moped de café ha tingut d'anar al dispensari per haver l'electricista saludat el seu deute pagant en lloc de pagar.

ROBO.—Del tarrat de la casa núm. 56 del carrer Baix de Sant Pere, han sigut robades algunes prenes de roba propietat del llogater del pis tercer.

Els autors del fet no foren descoberts.

Diversions públiques

Teatres

TIVOLI! TIVOLI! Avui, dissabte, veritables les localitats. Entrada, 30 cèntims. Primer, «Moros i cristians». «Concurso cómico» Padilla, per Banqueta.—Nit, a un quart de deu. Primer, «Molinos de viento». A un quart d'onze. Segon, COULETS. Tercer, «Serán el pintorero». Entrada, 30 cèntims.

Teatre de Novetats

Companya comico-dramàtica
FRANCISCO MORANO
Avui, dissabte, nit, a un quart de deu. Els tres, en la sala, «Música popular» i el drama, en tres actes, d'extraordinari èxit. LOS RESIGNADOS (i desonisti). Triomf immens d'En Morano. Grandios èxit. Demà, tercer i nit, «Música popular» i drames en dies de festa de «Los resignados».—Dimarts, grandiosa recitació. «El intérprete de Hamlet», creació d'En Morano.—En breu: «Viejas leyes».

TEATRE APCL Avui, dissabte, a un quart de deu. Estrada, en set actes, dividits en onze quadres, d'En Bernard Llorenç.

La mujer que mata
(La gaba del ministre), amb l'explosió i incendi d'un departament, en el tercer acte. Decorat expreles.—Demà, diumenge, tarda i nit, «La mujer que mata».

Teatre Poliorama

Companya LARRA-LOPEZ ALONSO
Avui, dissabte, tarda, a les cinc. «El director general».—Nit, a dos quarts de deu. «La frescura de La Fuente».

Music - Halls

Eden Concert Assalt 12.
Teléfono, 3332
—Propietari, En FRANCISCO BUXO.—Grandios èxit de les veritables estrelles LINA TYBER-MANOLITA ROSALES-MARINA-NARDI-HERRERO.—A les set tarda, Aperitif-Diner-Tar. Després de l'espectacle de la nit, Soupers Tabaria.

FOLIES BERGERE Teléfono 3.929. Mu-
do artistas. 60. Grandios succès. LA MORAI MANZANO. HEROINA LA CUBANITA LA ARGENTINICA EMILIA PINOL
Únicos en son genre

Musie - Hall POMPEIA Temple de la Alegria. Teléfono, 2458.—Tots els dies, grans programes. Varietés i un sabrosíssim vodevil. Entrada lliure. Butaques gratis.

NOVELTY Gran Music-hall prop del teatre Cómico
Tots els dies, varietés, concert per 35 ho-
mes artistes i graciosos

ALCAZAR 7. UNIO, 7. Teléfono nú-
mero 2212
Tots els dies tarda i nit
Vanderville : Varietés : Soupers-Tarri

ROYAL ORONDO «MUSIO-HALL»
Marqués del Duero, 103, davant Teatre Comtal i Gran Concurs tots els dies tarda i nit, per muntatge d'una «Companya de Varietés».

Societat Patria Chica
Barbàrd, 10, bis Tarda alt grans concerts

Cinematògrafs

Gran saló cine Doré

Avui, dissabte, grans sessions de cine i programa colossal d'atraccions, el millor que's pot veure a Barcelona, paix hi prenen part.

5 colossals i eminents atraccions, 5 que són les següents:

Los Franskoko's
en llor «poutpourri» acrobàtic de gran èxit.
Debut de la notable

ELLITA
balladora internacional
Grandios èxit dels cèlebres artistes

Los Harrys
els balladors de saló més aristocràtics del món.

Debut de l'home de més gracia

Tom Mills
cèlebre ciclista de gran èxit
Exit dels notabilíssims duetistes

Los Hispania
presentació riquíssima, repertori diferent a tots els duetistes coneguts en aquest saló.

Demà, gran sessió matinal de 11 a 1, prenent-hi part

5 colossals atraccions, 5
Per la tarda, sessions de dos quarts de quatre a dos quarts de nou.

AVIS IMPORTANT PER DEMÀ A LA TARDA:

Les localitats numerades serviràn per la tota a tard : da, fixar-se :

La despatxen, per a dites funcions, localitats numerades sense augment de preu en les taquilles d'aquest saló.

Vinset setmanes, tres colossals debuts.

Erio Larrosa
els colossos de la JOTA ARAGONESA

Los Romeu
cèlebres duetistes, tan voluts d'aquest públic l'artista predilect d'aquest públic.

Carmen Flores

la qual actualment està, triomfant, en el teatre ROMEO de Madrid.

Informació Telegràfica i Telefònica

Servei especial d'EL POBLE: CATALA
ESPANYA

«De 9 matí a 12 nit»
En Romanones
MADRID 29

Pa alguns dies el president del Concèll se sent molest per una afecció catarral i avui se li ha exacerbat un xic.

Per a combatre la dolença s'ha quedat aquest matí al llit, per prescripció facultativa, però el seu estat no ofereix gravetat, fins al punt d'haver pogut celebrar aquest matí una detinguda conferencia amb el ministre de la Guerra.

En la Presidencia ha rebut els periodistes el subsecretari, el qual, després d'informar-los de l'estat de salut del comte de Romanones, els ha dit que el senyor Barroso ha telegrafiat dient que es troba milloradíssim; que avui s'aixecarà del llit i que espera restablir-se aviat, per a tornar als seus treballs al davant del ministeri de Gràcia i Justícia.

El subsecretari ha rebut la visita de una comissió de ferroviaris de Barcelona, els quals no estan conformes amb la vaga de braços caiguts que han plantejat part dels obrers de la secció del Nord.

Han formulat sa protesta contra aqueix moviment vaguistic.

El Govern té rebuts telegrams dels col·lectors de raim d'Almeria, amb plans i excitacions pel conflicte greusíssim que els crea la manca de vaixells per a la exportació.

Les Corts

SENAT
MADRID, 29

A les quatre comença la sessió baix la presidència del senyor García Prieto, estant en el banc blau el ministre d'Estat.

EL PRESIDENT dedica sen 'des paraules a la memoria dels s. adors morts durant l'interregne parlamentari.

Referint-se al senyor Peris Mencheta diu:

Tots sabéu que era fill de familia humil i que durant la seva vida fou lluitador infatigable i amb son gran talent sapigué captar-se el carinyo de tots.

Recorda la campanya en que prengué part quant la guerra civil, i afirma que fou informador llealíssim.

Elogia el talent i les condicions del senyor Peris Mencheta.

Respecte del senyor Echegaray, diu: Tractant-se d'ell hi ha que dir tot quant fou i representava, que és la immensitat.

El condol per la seva mort es nacional; des del rei fins a l'últim ciutadà, tots li devem gratitud.

Echegaray va ésser tot lo que volgué i amb tot fou un astre. (Aplaudiments).

Dedica també el senyor García Pri-

Varies

Parc de Barcelona

Hermós centre d'Esbarjos i sensacional Atracció. Concert, banda i marxa per la Banda Militar de MERIDA. Paix amb elegants Guedes pel Lac Sardanes per la Colsa BARCINO.
Nit: Entrada de passag. 10 cèntims.

GRAN CASINO del PARC de BARCELONA
Elegant Caté Restaurant. Immillorable servei. Cuberts a cinc pessetes. El local més apropiat per a banquets, tables professionals de dances.

Avui, nit: VETLLADA EXTRAORDINARIA, en honor dels GUANYADORS DEIS CAMPIONATS d'escacs en aquest tius.

ACADEMIA COTS

Fundada en 1879
Classes especials

Centre d'ensenyança essencialment pràctica de comerç

ARCHS, 7, principal. Plaça Sta. Agna i carrer de la Cucurulla
Més de 20.000 resultatsPel sistema intuitiu aplicat individualment, o sigui seguint el sistema de conferències. — Reforma de lletra, Ortografia, Correspondència comercial, Documentació, Pràctiques d'escriptura, Mecanografia, Càlcul mercantil i Tenedoria de llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses, inclosa la **BANDA I BORSÀ**. — El títol de Tenedor de llibres, previsió d'exàmens per perit i professors mercantils. Clases especials per a senyoretas. Practical School of Languages (Llenguas vivas per profetors estrangers i pels mètodes moderns. Geografia Comercial. Lenguajes. Màquines de càlcul.

que és una vergonya per a Madrid que no estigui resolent el problema de la mendicitat.

El ministre de la GOVERNACIÓ rectifica.

El senyor ROSALES (don Martí) defensa la seva gestió com alcalde i diu que la responsabilitat de lo ocorregut incombeix a la Junta de Mendi-citat.

El PRESIDENT concedeix la pa-raula al senyor Ventosa per a que ex-plani la interpel·lació que té anunciada respecte a les eleccions de Girona.

El senyor VENTOSA comença dient que l'actitud del governador de Girona fou una verdadera degradació del po-der públic.

Es refereix als telegrams d'alguns comitès polítics elogiant al governa-dor i per a donar idea del seu valor exposa com estan constituïts aquests comitès locals que han telegrafiat al ministre de la Governació. Així, doncs, pot llegir-los el ministre de la Governació quan vulgui, que res interessen.

Es celebraren mitjings a favor d'un dels candidats i on els es va resorgir aquesta oratoria que parla d'adminis-trar el poble amb compte-gotes i altres coses per l'estil.

La conducta del governador des del principi de l'elecció fou de parcialitat a favor d'un dels candidats. Es crida els alcaldes i es feu tot el que pogué fer-se a favor d'un candidat encase-llat.

Relata la conferència que el governador celebrà amb una alta autoritat eclesiàstica quatre dies abans de l'elecció. En ella aquest li parlà del temor d'un atentat personal.

El dia anterior a l'elecció, a la sor-tida d'un miting regionalista uns gru-pus donaren meris al candidat con-trari i onegaren alguns trets.

Es refereix a la detenció del senyor Jovera, explicant-la com una manio-brera política que obela a una denuncia apócrifa.

Que ocorregué el dia de l'elecció? No vull relatar-ho, i llegiré paraules de periòdics tan poc sospitosos com «El Liberal» i «El Progreso» relatant la jornada del dia 24 a Girona.

Manifesta que els «jóvenes bárbaros» que sortiren de Barcelona per a deten-sar l'elecció, s'escamparen pels pobles del districte i cometeren tota classe de coaccions, donant garrotades, apell-lant els electors i rompent la candi-datura del senyor Masó.

I què va fer el governador de Girona? No va fer res per a garantir l'or-dre. És més, se, encara que no tingui proves, que la policia protegia els des-ordres; però prescindint d'això lo in-dubtable és que el governador es creuà de braços.

Diu que va visitar al governador a les nou del matí perquè evités els suc-cessos i em contestà que no sabia que passés res. A la mitja hora el vaig vi-sitar novament amb el senyor Rahola i el candidat senyor Masó per a ad-vertir-li que continuaven les coaccions i atropells. El governador es negà a treure la guàrdia civil perquè creia que això era una coacció, però en can-vi no creia que ho fos el que hi ha-guessin compactes grups de republi-cans a les portes dels col·legis, com afirma «El Progreso».

Explica a la seva manera com es preparà l'agressió al marquès de Camps col·locant en la carretera una corda per a que s'aturés el carruatge que el portava a casa després d'un miting.

Diu que després se'l volgué obligar a sortir de casa amb altres amics i per-negar-se a això l'agrediren.

Llegeix els telegrams oficials rela-tius a l'agressió al marquès de Camps i diu que constitueixen un cas d'auro-ra boreal.

Es puella parlar de compra de vots i diu que els regionalistes, puix sem-blava reconegut que la nostra ac-tió política era un espill de mora-

El senyor GINER:—Ho era. El senyor VENTOSA:—I ho és.—El candidat senyor Masó no necessita comprar vots i el marquès de Camps és incapaç de comprar-los.

Els elements que propalen aquesta inuència, que han lliurat defensant la candidatura del senyor Fernandez del Pozo, són els mateixos que prepara-ren els atentats contra En Maura a Barcelona i contra En Cambó i En Salmeron que ens dirigien a Hosta-frons.

(Els republicans protesten sorol-lo-ment).

El senyor NOUGUES.—Jo no tinc res que veure amb l'atentat a En Mau-ra, i he treballat l'elecció del senyor Fernandez del Pozo.

El senyor GINER també interrom-peix.

El PRESIDENT prega als republi-cans que tinguin calma, ja que han de intervenir en el debat.

El senyor VENTOSA segueix dient que a Girona s'ha degradat el poder públic.

Es refereix als fets del 19 d'agost a Girona on que uns militars realitzaren una agressió inqualificable de la que resultaren ferits greus. I acaba; la po-blació de Girona ha vist que aquest fet ha romàs altres tals com en les

eleccions del 24 de l'actual en que es realitzaren agressions que no es cas-tiguen.

El ministre de la GOVERNACIÓ li contesta. Comença dient que procu-rarà no perdre la serenitat.

Rebutja el càrreg del senyor Ven-tosa contra el governador de Girona. Sosté la bona conducta que observà aquell governador evitant que a Gi-rona hi hagués un dia de dol amb motiu de les eleccions. (Protestes tro-vades de regionalistes i republicans.)

Cops de campana de la Presidencia.) Enèrgicament sosté l'orador que el governador complí amb el seu de-ber i diu:

Tinc molts telegrams de persones respectables d'aquella capital i de di-rectors de periòdics que afirmen llur reconeixement a la conducta del go-vernador.

En aquestes eleccions no s'ha tren-cat ni una sola urna, no hi ha hagut coaccions sèries. Res hauria justificat tirar al carrer la guàrdia civil.

Parla dels joves bárbaros. El senyor SANTA CRUZ diu una paraula que no se sent des de la tri-buna de la premsa i que causa la hi-laritat dels diputats.

El ministre de la GOVERNACIÓ diu que el marquès de Camps, en ara que la passió treu el coneixement, haurà de reconèixer que les autoritats no exerciren coaccions i que no tingueren en llocs mans impedir lo que a ell li ocorregué.

Es refereix després a paraules del senyor Ventosa respecte a la assal-tants de la casa en què trobava el

El senyor CAMBÓ: reconeix Sa Se-nyoria, per tant, l'assalt.

El ministre de la GOVERNACIÓ: Cito paraules d'un telegrama que ha llegit el senyor Ventosa.

Relata lo ocorregut la vespra de la elecció i diu que el miting del 23 els senyors Cambó i Ventosa digueren que precisava el triomf costés lo que costés, doncs de lo contrari, amb que cara anirien els regionalistes a fer propa-ganda de llurs idees en les provincies del Nord.

El senyor SANTA CRUZ: Això és l'ase del cop. (Protestes del senyor Ventosa i demés regionalistes. Cops de campana de la Presi-dencia.)

El ministre de la GOVERNACIÓ entrell'ascen-sant al general de la Cambra acaba des-cusant al governador de Girona.

El senyor VENTOSA rectifica i diu que vesteix greujat la solidaritat del ministre amb el governador de Gi-rona.

Esifma que el ministre està mal in-format. S'acorda prorrogar les hores desti-nades a precs i preguntes.

Insisteix l'orador en les seves acu-sacions al governador de Girona.

El ministre de la GOVERNACIÓ rectifica insistint en justificar la con-ducta del governador de Girona.

El senyor AYUSO intervé breu-ment defensant també al governa-dor.

El senyor SANTA CRUZ: El mi-nistre ha posat el dit en la llaga al referir-se als discursos dels senyors Cambó i Ventosa el dia abans de la elecció.

Opina que els regionalistes com-praven vots i rebutja indignat l'alusió del senyor Ventosa a l'atentat del se-nyor Maura.

Diu que l'anulació de les anteriors eleccions pel Tribunal Suprem, causà en Girona gran indignació.

Considera que si les noves eleccions s'haguessin efectuat desseguida, els re-gionalistes no s'haguessin atrevit a pre-sentar candidat.

Girona—diu—és una ciutat la més catalana de Catalunya i la més es-panyola d'Espanya.

Allí la Lliga té perdut la batalla, ni amb compra de vots ni portant «pinchos» que facilità el president de la comissió de Consums de Barcelona.

Acusa als regionalistes d'aver-se oterit al consell d'Itàlia en Girona per a obtenir del Govern favorable resolu-ció a assumptes seus d'Hisendes, a canvi d'apoiar al candidat regionalista senyor Masó.

La Lliga tenia decidit triomfar a Gi-rona per a poguer dir que represen-tava les aspiracions de tot Catalunya.

Entre rialles segueix dient l'orador que malgrat de que «La Veu» se alar-mava dient que el senyor Cambó ha-avia desaparegut, aquest aparegué i no l'havia desparegut ningú.

Califica de assassinat la mort del jove radical qui morí a conseqüència dels successos ocorreguts amb mui de les eleccions.

Nega que hi hagués assalt de la casa en que es trobava el marquès de Camps.

Se sospèn la discussió i s'entra en l'ordre del dia.

Són admesos a l'exercici del càrreg de diputats els senyors Cánovas Cer-vantes Santisaban, Orbea i Rubio.

Se reanua el debat sobre el proje-cte modificat la llei de cas

A la pregunta d'un secretari de si s'aprova el dictamen, el senyor AR-GUELLES demana que es compti el nombre de diputats.

La majoria demana votació nomi-nal.

(El senyor Maura conferència amb el senyor Bullagal i marxa després del saló. També abandonen el saló els mauristes, el senyor La Cierva i els seus amics.)

El senyor Argüelles vota a favor del dictamen, que queda aprovat per 74 vots.

Se llegeix el dictamen de la comi-sió sobre el projecte de llei prohibint el treball nocturn en l'industria de la panificació.

El senyor LA CIERVA fa algunes observacions. (Els senyors Lopez Ba-llesteros i Gallego l'interromp fre-quentment.)

S'entaula un animat diàleg entre l'orador i el ministre de la Governació coincidint amb l'obse en que a Espanya està tot fer.

El senyor LA CIERVA demana que se li reservi la paraula per a demà.

Seguidament se sospèn el debat i s'aixeca la sessió a dos quarts de vuit.

Detenció d'un traficant

SAN SEBASTIAN, 29. Ahir fou detingut un individu que's dedicava a la recruta clandestina d'o-brers per a França, qual negoci és di-fícil impedir perquè té bastantes ra-mificacions en distints punts.

L'esmentat individu fou ficat al ca-labós del Govern civil i se li imposà una multa de 500 pessetes, que des-prés entregà un parent seu.

El governador posà el detingut a disposició del jutjat d'instrucció, per-què el delictu comés, a més de consi-derar-se com de obediència a les dis-posicions del Govern, constitueix el d'estafa, puix els contractava a l'ún per treballar a una casa d'Hisenda, presentant els contractes de treball i entregant a la Delegació d'Hisenda les quantitats corresponents que cobrava després als obrers i a l'arribar a Hen-day, eren remesos a llocs diferents de que havien estat contractats.

La policia d'aquesta capital treballa activament per a detenir a altres per-sones barrejades en l'assumpte.

Tropes a França

CADIZ, 29. Han passat per l'estret de Gibraltar, amb direcció a França, vris vaixells de guerra francesos i anglesos que es-collaven a un bon nombre transports militars que conduïen tropes au-italianes.

Altres vaixells a fons

PALMA DE MALLORCA, 29. Un submarí austríac ha enfonsat davant de la costa de Soller el vapor anglés «Bellino», que anava de Glasgow a Livorno amb carbó.

El capità diu que va veure que el mateix sub-marí enfonsava altres dos vapors.

DINER en 2ª hipoteca, mediant, per indistincts sobre bonos, puzas, carruatges i tota garantia que convenga. Ramba Santalucia, 4, entresol.

DINER en 2ª hipoteca i sobre valors desde 15 per 100 anual, on les tres, propietaris, industrials i comerciants, des de 12 per 100 al mes.

Aparells parlants

discs i rotllos autògrafs

COMPRA, CANVI I LLOGUER

NEW-PHONO-Amples, 35, Barcelona

isucursal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia

COL·LEGI CONTAL DE SENYORETES

Directora: donya Ana Camps d'Assalit. Parvuls, primera i segona ense-nyança, Comerç, Clases nocturnes, Externes, Mitjos pensionistes, Francés esmerat. Clases per a senyores en el Col·legi a domicili. Demaneu el reglament.

Gotes Mares i vifvroses de Bar

Excelent medicació sulfurosa per als herpes, llagues, engines, escrófuls, bronquitis i demés enfermetats per a les que estigui indicat l'ús del sofre o de les aigües minerals sulfuroses. Poden usar-se les Gotes Mares Sulfu-roses de Bar, amb la beguda, banys gargarismes, pulveritzacions, etc.

Demaneu en totes les farmacies

Preu del frasc: 3 pessetes

Espionatge

MADRID, 29. «El Mundo» publica del seu correspon-sal San Sebastián lo següent:

Acabo d'adquirir notícies sobre la detenció d'un espià espanyol, portada a cap per les au-toritats franceses.

Aquest espanyol és el mateix l'afuse'lament del qual anunciaren els periòdics madrilenys.

Es tracta de la detenció d'un súbdit francès i dels espanyols Francesc Serra, de Catalunya, i d'un altre anomenat Torres els quals es dedi-caven a espiar els vaixells de Marsella, Bayona i Burdeos i després ho radiografiaven a Ale-manya.

Encara no han estat afusellats els detinguts, perquè la causa està pendent de sumari, la vis-ta del qual es celebrà aiat a Burdeos.

Els detinguts són encara a Bayona.

De l'estranger

Comunicats oficials

DE FRANÇA I BELGICA

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES TRES DE LA TARDA

PARIS, 29.

Al front del Somme els france-sos han realitzat nous progressos entre Fregicourt i Morval.

Lluita d'artilleria, d'intensitat variable al N. i al S. del Somme.

Nit tranquil·la en el restant del front.

Aviació.—Un fokker, atacat el 28 per un pilot francès, va caure al N. de Reims. Un altre seria-sament tocat, va aterrirar a les li-nies alemanyes.

COMUNICAT OFICIAL BELGIA

PARIS, 29.

Durant la nit s'ha lliurat una lluita amb bombes de mà a la re-gió de Boesinghe.

Avui el centre del sector belga ha estat teatre de duels d'artille-ria.

DE ITALIA

ROMA, 29.

Prop de Casera-Zerbio hem trasbalsat una obra defensiva de l'enemic.

A la posició conquerida darre-rament a la muntanya de Sief hem rebutjat un atac, sofrint l'enemic grans pèrdues.

COMUNICAT OFICIAL ANGLÉS

LONDRES, 29.

Les posicions conquerides al N. de Thiepval, han estat violenta-ment bombardejades.

Els nostres granaders han mos-trat gran activitat cap al reducte de Schwalen i trinxera de Hease que en part segueixen ocupats per l'enemic.

A primeres hores d'aquest mati les nostres tropes han pres una granja fortament organitzada que es troba a uns 500 metres al S. O. de Sars, al N. de Itres i al S. E. de Bapanme.

Els nostres avions han observat

una forta explosió, que sembla indicar que ha volat un important dipòsit de municions.

Les operacions a l'Orient

PARIS, 28.

Comunicat oficial francès de l'exèrcit d'Orient:

Des del Struma al Vardar, cap fet important

A les altures de Kaimatchalan els búlgars han renovat els seus atacs la nit del 28 al 29. Els ser-bis han rebutjat quatre vegades als atacants fent-los tornar a les trinxeres de sortida i infligint-los gran pèrdues.

Més al S. de la regió de Brod, un atac enemic ha sofert igual fracàs.

A la nostra ala esquerra, lluita activa d'artilleria, sense cap acció d'infanteria.

Els nostres avions han tirat al-gunes bombes a Monastir. S'ha constatat una explosió.

La situació Greca

ATENES, 29.

Els oficials de la reserva grega han dirigit una crida al poble, en la qual diu:

La patria humiliada, demana la seva salvació. Acudiu a salvar-la ella vos en restarà reconeguda.

Euren venjar-la. Hi va l'honor de Grecia.

Es multipliquen les adhesions d'oficials de la guarnició d'Atenes i de provincies al moviment na-cional.

La població de Mitilene cele-brarà un miting per votar una moció encaminada a adherir-se al moviment revolucionari. Les au-toritats civils i militar ha declarat que ja no depenen del Govern central.

Les autoritats búlgares de Seres i Drama han declarat que no ad-meten la presència de les autori-tats i policia gregues. En sa con-secuència aquestes han estat su-primides.

El cuiracat grec «Hydra» va abandonar ahir el seu fondejader per a unir-se a la flota aliada.

Els navilis grecs «Spetzia» i el «Psara» i quatre torpillers s'han unit a la flota aliada.

El reemplaç de 1918

PARIS, 29.

El ministre de la Guerra gene-rall Roques, ha presentat a la Cambra un projecte de llei relatiu a l'allistament del reemplaç de 1918.

Lleis portugueses

LISBOA, 29.

El Diari Oficial publica las leis admetent les condecoracions per a fer civils i actes militars i establin la pena de mort exclusivament en cas de guerra i al teatre de la guerra.

Més de Grecia

PARIS, 29.

«Le Matin» diu que l'agregit naval de la legació de Grecia a Paris ha en-viat la seva dimissió, per anar a po-sar-se al costat de l'almirall Cundu-riotis.

El mateix periòdic, en un despax de La canea diu que'l Diari Oficial del Govern provisional publica una pro-clama d'En Venizelos al poble grec dient que la Corona, escoltant mals concellers, ha seguit una política que conduïx a Grecia al desastre, aliu-nyant-se dels amics tradicionals i o-brint les fronteres als enemics de la patria.

El «Herald», en un telegrama de Atenas, acull el rumor de que s'han entaulat negociacions entre el rei i En Venizelos, per mediació de l'ex-mi-nistre de la Guerra Yanikitsas.

S'assegura que'l Concell de minis-tres, després de posar-se d'acord amb el rei, ha acceptat en principi la col-laboració militar amb l'Entente.

Discurs del Canceller

GINEBRA, 29.

De Berlin comuniquen extràctes del discurs pronunciat ahir pel canceller imperial al Reichstag.

Digué von Bethmann Holweg que Italia ha declarat la guerra a Alema-nya per la pressió d'Anglaterra. Von Vulow, a l'abandonar Roma, ja va significar al Govern del Quirnal que els italians es trobarien amb soldats alemanys al costat dels austro-honga-resos.

La situació militar ha guiat l'actitut de Rumania, malgrat les promeses del rei i del senyor Bratiano referent a l'ultimatum de Russia demanant el lliure pas de les tropes russes en cas

de que Rumania no declarés la guerra el 28 d'agost, fou una comedia prepa-rada amb els senyors Bratiano per a vencer les vacilacions del rei Ferrán.

Rumania s'ha enganyat des del punt de vista militar, per creure als amics de l'Entente, que esperaven aconseguir la separació de Turquia i Bulgaria de Alemanya.

L'ofensiu projectada per l'Entente ha començat, obtenint de moment victòries inevitables en un plan de semblant ampliut. Però l'ofensiva a França no ha conseguit rompre el front alemany. La temptativa de rom-pre el front rus ha fracassat, lo mateix que l'assag de separar a Tur-quia i Bulgaria d'A emanya, per a cridar a una pau separad.

Els Imperis Centrals són els primers en declarar que estan isposats a fer la pau però no poden fer propocions en aquests instants en que les finali-tats de la guerra per part dels enemics segueixen essent la conquesta de ter-ritoris i anoriment d'Alemanya.

Informació de Catalunya

MOLINS DE REI

Els dies 29 i 30 de setembre i 1° de octubre, el «Centre Catalanista» ha organitzat en motiu de la festa major d'aquesta vila, importants festejos que regirant de la següent manera:

Dia 29.—A les 9 de la nit, la com-panyia del primer actor i director En Joan Santacana, posarà en escena la hermosa comedia en 3 actes i en prosa del nostre genial artista En Santiago Rusiñol anomenada «La Bona gent» interpretada per les distingides actrius senyoretas Fremón, Fornés, Prat i do-nya Carme Verdier, junt amb els no-vells actors senyors Bozzo, Sirvent, Bello, Ortiz, Guixer, Galarán, Pa-llach i Baró.

Finalitzarà la festa amb el divertit i juguet còmic original del nostre malaguanyat autor En Eduard Aulés que porta per nom: «Tot cor».

Dia 30.—A les 11 del matí i a les 5 de la tarda; i a les 10 de la nit, lluits balls de societat a la sala del «Centre» esplèndidament il·luminada i adre-na pel expert envellador d'aquesta vila En Enric Arús (a) Falés, corrent a càrrec la part musical, de la renom-nada orquestra «Un

CASA BASTIDA

18 - Passeig de Gracia - 18

Sastreria, Sombrereria, Sabateria i Camiseria

Nostre ideal és facilitar vestir amb la major elegancia i la més incompetent baratura

Sastreria

Trajes fets a la seva mida des de 15 ptes.—Abries fets a la seva mida des de 15 ptes.—Impermeables anglesos, els millors del món, des de 29 ptes.—Confeccionem trajos i abries sobre mida i amb el major luxe, des de 40 ptes.—Ermilles fantasia des de 2'95 ptes.

Sabateria

Sabates classe superior, cameta fantasia, des de 10'95 ptes.—Calçat de les millors fàbriques de Ciutadella, calenta superior, forma ianki i acabat de luxe a 17'95 pessetes.

Sombrereria

Berrets des de 2'95 ptes. i de castor classe superior des de 4'95.—Corres del país des de 0'60.—Corres anglesos (fets a Londres) des de 3'95 dtes.

Camiseria

Colls i punys a 0'25 amb el deu per cent.—Camises blanques des de 1'45 ptes.—Camises de color gran moda amb coll, punys i corbata des de 2'95 ptes.—Pijames compost de pantaló i americana des de 4'95 pessetes

Les seccions de *Panyoleria, Bastoneria, Paraigües, Guanteria, Perfumeria, Bisuteria, Corbateria* i *Genres de punt*, están assortides amb grans existencies i a preus de fàbrica

Aquesta casa a més d'obsequiar als clients amb diversos regals i donar cupons de diferents companyies, té en especial interès oferir-los-hi els de la ESTAMPETA VERDA, mitjansant els quals s'obtenen terrenys de propietat i a la vegada per cada *dèu pessetes* de compra, regalém un número amb opció a un XALET amb deu mil pams, en la CIUTAT IDEAL de dita Companyia.

Estem imprimint el **NOU CATALEC**, el qual oferirem, dintre de poc, als nostres clients

BASTIDA - 18 - Passeig de Gracia - 18 - BASTIDA